

Scris de newsreporter pe 20 septembrie 2019, 11:16

Financial Times, liderul ziarelor de business din Europa, cere resetarea capitalismului

Financial Times, liderul ziarelor de business din Europa, cere resetarea capitalismului, scrie Ziarul Financiar. Altfel, viitorul sau va fi incert.

Companiile trebuie sa faca profit, inasa ar trebui sa aiba si-un scop .

„Competitia slaba, o crestere a productivitatii anemica, inegalitatea ridicata si o democratie degradata dezamagesc cetatenii.“

financial-times.jpg

Este un mesaj ciudat de la un ziar care promoveaza de decenii capitalismul, inasa vremurile sunt ciudate, cu cei lasati in urma de globalizare aducand la putere populistii care promoveaza protectionismul.

De aceea, a aparut un curent din ce in ce mai puternic care propune resetarea, sau reforma, capitalismului. FT pare ca se alatura acestui curent, din care fac parte liderii unora dintre cele mai puternice businessuri americane - reuniti sub egida Business Roundtable. Lionel Barber, editorul ziarului, explica „Noua agenda“ - de fapt o adevarata campanie editoriala - a publicatiei. „Financial Times crede in capitalismul liberei initiative. Aceasta este fundatia crearii avutiei care aduce mai multe locuri de munca, mai multi bani si mai multe taxe“, scrie el.

Modelul capitalist liberal a adus pace, prosperitate si progres tehnologic timp de 50 de ani, reducand dramatic saracia si ridicand standardele de viata in intreaga lume, continua Lionel Barber. inasa in cei zece ani de la criza financiara globala, limitele modelului sunt puse la

incercare, mai ales prin prisma concentrării pe maximizarea profitului și a valorii pentru acționari. Aceste principii ale unei afaceri bune sunt necesare, dar nu și suficiente. Sănătatea pe termen lung a capitalismului inițiativei libere va depinde de crearea de profit cu un scop. Companiile vor înțelege că această combinație servește propriilor interese, dar și celor ale clienților și angajaților. „Fără schimbare, tratamentul risca să fie mai dureros“, avertizează editorul FT. Capitalismul inițiativei libere a demonstrat o capacitate remarcabilă de a se reinventa. Din vreme în vreme, după cum a remarcat istoricul și politicianul Thomas Babington Macaulay, este necesară reforma pentru salvare. Astăzi, lumea a ajuns în acel punct. „Este vremea unei resetări“, îndeamnă Barber. Ediția de miercuri a FT este asociată cu un editorial al lui Martin Wolf, „Salvarea capitalismului de rentieri“ (sau „De ce capitalismul alterat raneste democrația liberală“, după cum este titlul în versiunea online a editorialului), despre „salvarea capitalismului“ și despre „cum să facem ca economia să funcționeze pentru toată lumea“. Acesta arată că o economie capitalistă dinamică inspiră tuturor credința că au acces la beneficii. „În schimb, competiția slabă, o creștere a productivității anemică, inegalitatea ridicată și o democrație degradată dezamăgesc cetățenii.“

Wolf apreciază că actualul model de capitalism dezamăgește pentru că da rentierilor puteri prea mari. „Capitalismul rentier“ înseamnă o economie în care piața și puterea politică permit unor indivizi și afaceri privilegiate să extragă de la toți ceilalți cât mai multă rentă (recompensă mai mare decât cea necesară pentru furnizarea de bunuri, servicii, terenuri sau muncă dorite).

Wolf atrage atenția că nu doar prin capitalismul rentier se explică nemulțumirea. Inovarea fundamentală a încetinit după a doua jumătate a secolului XX, iar tehnologia a creat o dependență mai mare de absolvenții de studii superioare, care au salarii mai mari, ceea ce explică în parte accentuarea inegalității. În schimb, creșterea ponderii avuției celor mai bogați oameni în avuția lumii este prea evidentă și nu este rezultatul schimbărilor aduse de ascensiunea tehnologiei.

Dezbaterile politice sugerează că dezamăgirea are drept cauză principală importurile ieftine din China sau forța de muncă ieftină venită din străinătate. Străinii sunt tapii ispășitori ideali, remarca Wolf. În schimb, ideea că inegalitatea și productivitatea slabă sunt cauzate de ei este falsă. Toate statele dezvoltate fac schimburi de bunuri și servicii cu lumea emergentă mai mari decât în urma cu patru decenii, dar inegalitatea variază, în funcție de comportamentul instituțiilor economiilor de piață și de alegerile privind politicile interne. De aceea, crede Wolf, examinarea capitalismului rentier contemporan ar aduce mai multe explicații pentru creșterea inegalității. Finantele, a căror liberalizare tinde să le ajute să se dezvolte ca un cancer, joacă un rol cheie. Un studiul al Bancii Reglementelor Internaționale arată că dezvoltarea financiară este bună până la un punct, după care acționează ca o frână pentru economie. Un sector financiar în creștere rapidă este nociv pentru creșterea productivității deoarece secătuieste economia de oameni talentați - ei se duc să muncească în banci care nu produc decât profit în loc să ajute la extinderea și diversificarea economiei. Apoi, creșterea excesivă a creditării duce aproape întotdeauna la crize financiare. Explozia activității financiare nu creează o productivitate mai bună, ci, cum este cazul perioadei de după marea criză, o reduce și face ca inegalitatea să crească. Apoi, există problema marilor corporații care, pentru maximizarea profitului, caută să plătească cât mai puține taxe - evaziunea fiscală radicală, un aspect infam al goanei după rentă. Corporațiile, și acționarii, beneficiază de bunurile publice puse la dispoziție de cele mai liberale țări. În schimb, tot corporațiile ajung în cea mai bună poziție pentru a exploata lacunele fiscale.